

TĚŠINSKÉ LISTY

ČESKÝ TĚŠÍN

Informační měsíčník města

24. února 2025/ číslo 2

**Naši krasobruslaři zazářili na Olympiádě
dětí a mládeže v Českém Těšíně**

str. 22–23

Autobusy MHD na Žukov budou jezdit jinak

str. 4

Úvodní slovo místostarosty

Vážení a milí sousedé,

přelom února a března již často zavání optimistickým jarem (a v době psaní tohoto úvodníku tak předpověď pravila). Pro mě a mé kolegy příchod jara znamená také zahájení investiční sezóny.

Projektem, který se bezprostředně dotkne mnohých z nás, bude bezesporu rekonstrukce mostku na ulici Pod Zvonek ve Svibici. Akce bude spojená s nemalými omezeními včetně dopravních, avšak její realizace je s ohledem na stav konstrukce mostu nevyhnutelná. Po komunikaci vede jedna z páteřních linek MHD, sledujte proto, prosím, informační kanály města ohledně plánovaných náhradních jízdních řádů a objízdných tras.

Energetika je celosvětovým tématem dneška a i my se musíme snažit držet prst na tepu doby, a co nejpružněji se přizpůsobovat nejnovějším technologickým a legislativním trendům. Městská společnost Teplo Těšín a.s. zahájila letošní rok úspěšnou kolaudací kogenerační jednotky. Stává se tak kromě tepla i výrobcem elektřiny, což jí umožní pružně reagovat na pohyby cen energií a dodávat koncovým uživatelům teplo s co nejmenšími celkovými náklady. Výhledově chceme zapojit technologii Tepla Těšín a.s. do tzv. služeb vyrovnávací sítě. Akumulační nádrže na teplou vodu totiž mohou fungovat obdobně jako bateriové úložiště, pouze budou energii skladovat kubiky nahřáté vody. Ekonomický efekt nakonec pocítí každý odběratel tepla.

Máloco má z pohledu občana tak vysokou prioritu jako zajištění zdravotní péče. Primářka těšínské nemocnice MUDr. Barbora Zbranková, která mimo jiné letos získala prestižní cenu

zlatého Aeskulapa, přibližuje v rozhovoru rozvoj rehabilitační péče v našem městě.

Nadále budou pokračovat rozsáhlé investice do škol, ať už ty dříve plánované, nebo ty vynucené, čímž mám na mysli obnovu vyhořelé základní školy Kontešinec. V maximální součinnosti s příslušnými odbory se snažíme o co nejrychlejší dokončení prací. Prozatím lze říci, že se extrémně napjatý harmonogram daří dodržet. Vyhlížíme dokončení sanací a již probíhá projekce vnitřních stavebních prací k obnovení původního stavu. Následovat bude výběr dodavatele a samotná realizace.

V jarních měsících také plánujeme činnosti na celý rok – nepřehlédněte informace o organizaci tradičních pobytů pro seniory v Luhačovicích. Ze zpráv týkajících se každodenně využívaných služeb města lze vypíchnout články o správném třídění odpadů. Dočtete se také o aktivitách našich základních i středních škol, ochuzení nebudete ani o pravidelné rubriky.

Přeji Vám příjemné čtení a prožití možná už pocitově jarních, ale stále ještě pozdně zimních dnů.

*Jan Pekař
místostarosta*

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Periodický tisk územního
samosprávného celku

■ Vydává

město Český Těšín, nám. ČSA 1/1
737 01 Český Těšín
IČO: 00297437

■ Šéfredaktorka

Mgr. Nataša Cibulková

■ Redakční rada

Karel Kula
Ing. Jan Pekař, CFA, MBA
Ing. Vít Slovák

■ Evidenční číslo

MK ČR E 17299

■ Příspěvky a inzerce

redakce@tesin.cz

■ Grafická úprava

Lenka Přečková

■ Tisk

Tiskárna Kartis+Co s.r.o.

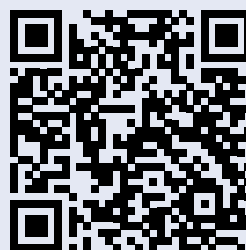
■ Foto titulní strana

Markéta Fojtíková

Redakce si vyhrazuje právo na zařazení, úpravu či případné krácení příspěvků. Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí. Reklamace roznošů Těšínských listů do schránek: 553 035 432.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz.

Teplo Těšín začne vyrábět elektrickou energii

Předposlední den ledna se ve společnosti Teplo Těšín a.s. nesl ve slavnostní atmosféře. Začátkem letošního roku došlo ke kolaudaci nejvýznamnější investice do tepelného hospodářství společnosti posledních let, tedy instalace kogenerační jednotky s elektrickým výkonem 999 kW a tepelným výkonem 1216 kW v kotelně Hrabinská (Hornická 2070/14).

Události, nazvané příznačně „slavnostním přífázováním“ (tj. připojením k vnější elektrické síti na hladině vysokého napětí), se vedle vedení města, kompletu členů statutárních orgánů společnosti Teplo Těšín a.s., generálního dodavatele stavby a zaměstnanců společnosti, zúčastnili také ředitelé okolních teplárenských společností. Symbolického přestřižení pásky se ujali místostarosta města Český Těšín Ing. Jan Pekař, CFA, MBA a předseda představenstva společnosti Teplo Těšín a.s. Ing. Dariusz Cymerys, MBA.

Veškeré stavební, instalatérské a elektrikářské práce byly de facto dokončeny již v průběhu roku 2023, ale získání všech potřebných povolení a vyřízení formalit si vyžádalo téměř celý další rok, přičemž od podzimu 2024 probíhal zkušební provoz zařízení, během něhož došlo také k ověření dodavatelem garantovaných parametrů.

Přínosem zapojení kogenerační jednotky do struktury zdrojů provozovaných městskou teplárenskou společností je snížení a stabilizace ceny tepla pro zákazníky. Výroba a prodej elektřiny dotuje náklad na výrobu tepelné energie. Jelikož je cena zemního plynu, jakožto paliva pro jednotku, a elektřiny v úzké korelaci, zvýšení ceny plynu nemá u tohoto zařízení tak zásadní vliv na výslednou cenu tepla, jako v případě plynu spáleného v kotlích. V roční bilanci pokryje kogenerační jednotka kotleny Hrabinská asi 10 % celkové výroby tepelné energie ve společnosti. Přispěním čtyř méně výkonných jednotek umístěných v blokových kotelnách na sídlišti Svibice, které zahájily provoz

v listopadu 2024, bude plánovaná dodávka tepla z kombinované výroby elektřiny a tepla pro zákazníky spol. Teplo Těšín a.s. dosahovat téměř pětiny celkového objemu. Zbylou výrobu obstarají plynové kotle, přičemž se každoročně nahrazují vysloužilé (a zasloužilé) kusy novými kondenzačními typy s vyšší účinností.

Vedle licencí na výrobu a dodávku tepelné energie je Teplo Těšín a.s. již rovněž držitelem licence na výrobu elektrické energie. Rozšířená elektrická infrastruktura kotleny Hrabinská dává společnosti technické možnosti pro poskytování podpůrných služeb výkonové rovnováhy elektrické sítě, což je nyní předmětem intenzivní práce vedení společnosti. Dá se tedy očekávat, že se v palivovém mixu pro výrobu tepelné energie může v dohledné době objevit i elektřina, přičemž opět platí, že se bude jednat o řešení s maximálním ekonomickým přínosem pro zákazníky.

„Trh s energiemi, zejména pokud se na něj podíváme i v kontextu fungování přenosových soustav, je velmi rozkolísaný a v blízkých letech nelze očekávat zlepšení. Snažíme se proto využívat maximum technologických i legislativních možností, jak energie vyrábět a dále s nimi nakládat. Získání licence na výrobu elektřiny je důležitým krokem, který otvírá další možnosti jak zajišťovat cenovou stabilitu dodávek pro koncové uživatele – naše občany,“ zdůrazňuje místostarosta Pekař.

(TT)

Se stavbou mostu na ulici Pod Zvonek začneme už v březnu

Na jaře bude v našem městě zahájena stavba mostu na ulici Pod Zvonek. Most je součástí místní komunikace v úseku od křižovatky s ulicí Polní po křižovatku s ulicí Kostelní, ve směru na Dolní Žukov.

Stavební práce budou probíhat 8 měsíců od předání staveniště. Prvním krokem je odstranění stávajícího jednopolového šikmého mostu z železobetonové nosné konstrukce včetně masivních kamenných opěr, monolitických betonových i kamenných křídel a zábradlí.

Součástí stavby jsou přeložky inženýrských sítí veřejného osvětlení a kanalizace. Podzemní vedení veřejného osvětlení a kanalizace je v kolizi s výkopy pro nový most, a proto dojde k jejich přeložení. „V průběhu demolice bude Šadovský potok zatrubněn, na vtoku se voda do potrubí usměrní zemními hrázkami. Práce v korytě toku budou prováděny tak, aby bylo minimalizováno zakalení toku v důsledku stavební činnosti,“ podotýká vedoucí investičního odboru českotěšínské radnice Renata Lacko. V souvislosti se stavbou je nezbytné vykácet břehové porosty na vtokové straně mostu.

Po dokončení demolice a přeložek inženýrských sítí bude realizována výstavba nového mostu ve stejném místě, včetně úpravy koryta Šadovského potoka dotčeného touto stavbou. Samozřejmě, že rekonstrukcí projdou i přilehlé úseky místní komunikace, která se plynule napojuje na stávající stav okolní místní komunikace.

„Předpokládaný termín předání staveniště zhotoviteli je 20. března 2025. V této souvislosti prosíme občany o velkou trpělivost. Stavební práce jsou dány a lze předpokládat, že výrazně zkomplikují dopravu. Věříme, že díky vstřícnosti a pochopení našich občanů se vše zvládne a po osmi měsících se dočkáme mostu, který nejen že usnadní dopravu v našem městě, ale bude bezpečný a poslouží občanům dlouhá léta ke spokojenosti a bez problémů,“ vysvětluje starosta města Karel Kula.

(re)

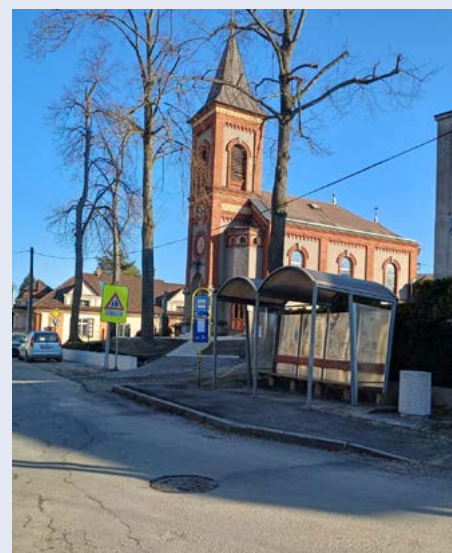
Autobusy MHD na Žukov budou jezdit jinak

■ V souvislosti s rekonstrukcí mostu na ulici Pod Zvonek dojde od 20. března ke změnám vedení trasy linky MHD 723. Autobusy budou jezdit dle schváleného výlukového jízdního řádu po základní trase železniční stanice – autobusové stanoviště – Svibice, ul. Slovenská - Horní Žukov – Dolní Žukov restaurace U Zvonku. Vybrané spoje pak pojedou až na zastávku „farma“.

■ Linkou 723 nebudou po dobu výluky obsluhovány zastávky v městské části Svibice „škola“, „kostel“, „Mládežnická“ a „Čáslavská“. Cestující z těchto zastávek budou moci cestovat autobusy linek 721 a 722. Cestující ze zastávek „Český Těšín, Dolní Žukov, rest. U zvonku“, „Český Těšín, Dolní Žukov, Kotlovina“ a „Český Těšín, Horní Žukov, točna“ budou moci využít k přepravě všech spojů jako doposud. U některých však dojde k časovým posunům.

■ Cestující ze zastávek „Český Těšín, Dolní Žukov, u vodojemu“ a „Český Těšín, Svibice, farma“ budou mít počet spojů omezený, a to zejména o víkend. Z důvodu delší objížděné trasy autobusů není možné zajistit na těchto zastávkách dojezd všech spojů. Při výběru spojů, které budou zachovány, jsme vycházeli z frekvence využití těchto zastávek za období celého roku 2024. Dojde tak k omezení nejméně využívaných spojů.

■ Při tvorbě výlukového jízdního řádu byl prioritou dojezd žáků a studentů do školských zařízení a zpátky, ten bude zajištěn. Nicméně i zde budou určitá omezení. Pro dojezd do ZŠ Pod Zvonek bude nutno užít na místo zastávky „škola“ na ul. Pod Zvonek, zastávku „Slovenská“ na ul. Slovenské. Obsloužit školní spoj z Žukova na zastávky „Na Mojském a Hrabinská“ nebude možný.

■ Dojezd školního spoje do centra města bude oproti současnosti opožděn. Město bude o této skutečnosti informovat ředitele všech školských zařízení. Konkrétní podobu výlukového jízdního řádu včas zveřejníme na webu dopravce, v IDOS, v informačních kanálech města, a na jednotlivých zastávkách.

Tomáš Hloušek
oddělení dopravy

Upozornění pro majitele pejsků

Platební portál města
Český Těšín
www.tesin.cz/pay

Informujeme majitele pejsků, že se blíží splatnost místního poplatku ze psů za rok 2025 a 1. pololetí roku 2025. Poplatek je nutné uhradit do 31. března. V případě, že máte nahlášenou e-mailovou adresu, obdržíte začátkem března pokyny k platbě včetně variabilního symbolu, částky a QR kódu.

Poplatek můžete uhradit:

- **bankovním převodem** na příjmový účet města s použitím přiděleného variabilního symbolu (při platbě je nutné zadat celý účet včetně předčíslí)
- **hotově v pokladně** místního poplatku ze psů, detašované pracoviště Štefánikova 18/25 (vedle kina Central), kancelář č. 105 v přízemí
- **kartou prostřednictvím platebního portálu** na webu města Český Těšín www.tesin.cz/pay.

Opětovně upozorňujeme poplatníky, že již nezasíláme pro úhradu místního poplatku ze psů poštovní poukázky, a proto je vhodné si nastavit zasílání platebních údajů pro úhradu poplatku do e-mailu.

Pokud byste e-mail neobdrželi, nebo jste nám ještě nenahlásili svou e-mailovou adresu (po domluvě s příbuznými, případně jejich e-mailovou adresou), kontaktujte prosím referentku místního poplatku ze psů buď osobně v kanceláři č. 105 detašovaného pracoviště, telefonicky na tel. číslo 553 035 235 nebo e-mailem rypionova@tesin.cz. Po nahlášení e-mailové adresy Vám budou vždy před splatností poplatku zasílány údaje k platbě včetně QR kódu pro jednodušší platbu.

Město Český Těšín bude i nadále o splatnosti poplatku informovat

poplatníky prostřednictvím Těšínských listů, dále na svých webových stránkách a na Facebooku. Pejskarům, kteří nemají internetové připojení, nabízí službu „Mobilní rozhlas“. Po přihlášení se k odběru této služby mohou do svých telefonů formou SMS zpráv dostávat informace, které si zvolí, např. o splatnosti poplatku.

*Ingrid Rypienová
oddělení rozpočtu
a městských financí*

Kastrační program města Český Těšín

Pro mnohé lidi je otázka ochrany zvířat životně důležitá. I v našem městě je zřejmé, že mnohým občanům nejsou lhostejné osudy toulavých ani volně žijících zvířat na území Českého Těšína. U toulavých zvířat se jedná především o psy a kočky, kdy toulaví pejsci jsou již dlouhodobě předáváni do péče smluvního útulku. Otázka toulavých koček je však zcela odlišná a mnohem víc kontroverzní téma, kdy této problematice doposud nebyla věnována dostatečná pozornost.

Vzhledem ke zvyšujícímu se množství podnětů týkajících se problematiky toulavých koček, a na základě četných žádostí občanů, se město rozhodlo vytvořit celistvý **Kastrační program města Český Těšín**, který by zajistil všem toulavým kočkám komplexní péči na náklady města a finanční podporu občanům, kteří zodpovědně přistupují ke svým vlastním kočkám.

Tento kastrační program zahrnuje preventivní opatření před přemnožováním toulavých, opuštěných

a zdivočelých koček v Českém Těšíně a způsob zajištění následné péče o tato zvířata. Druhým pilířem kastračního programu je **finanční podpora občanům města**, kteří vlastní kočku či kocoura, a rozhodnou se je vykastrovat na vlastní náklady. Příspěvek činí na kastraci kočky 500 Kč a na kastraci kocoura 300 Kč.

Poskytnutí finančního příspěvku na kastraci domácích koček je vázáno na splnění podmínek Kastračního programu, jehož úplné znění vč. zmíněných podmínek je k dispozici na webových stránkách města v sekci Nabídka témat/Životní prostředí a odpady/Lesy, myslivost, rybářství a zvířata/Kastrační program města Český Těšín. Ošetření a kastrace toulavých, opuštěných a zdivočelých koček budou hrazeny z rozpočtu města Český Těšín. Celý kastrační program města byl spuštěn od ledna 2025.

Odchyt toulavých koček na území města Český Těšín fyzicky provádí:
■ **Městská policie Český Těšín.**
Kontaktní osoba/informace: dispečink

městské policie tel.: 553 035 904.

■ **Spolek pro ochranu koček a psů Jablunkovsko z.s.** – Renata Świerczek (předsedkyně spolku) – spolu s dalšími jeho členy a dobrovolníky.

Kontaktní osoba/informace: Renata Świerczek, tel.: 792 373 410, (602 471 276), kastracekocek@email.cz, www.facebook.com/jablunkovsketlapky, www.jablunkovsketlapky.cz

Jakákoliv aktivita ze strany občanů města a jejich chuť poskytnout pomoc při odchytu toulavých koček na území Českého Těšína, musí být předem konzultována se Spolkem, který má dlouholeté zkušenosti s odchycem těchto zvířat. Taktéž zájemci z řad občanů, kteří by si do své péče rádi převzali některou z odchycených a kastrováných toulavých koček, jsou toto předem povinni konzultovat se zástupci Spolku.

*Magda Víšek Waleczek
odbor výstavby
a životního prostředí*

Poděkování koledníkům v Českém Těšíně

Tříkrálová sbírka skončila, koledníci odložili své koruny a pláště, odevzdali plné pokladničky a jejich život se zase vrátil do běžných kolejí. Jako by se nic nestalo.

Opak je pravdou. Skvělá práce všech malých, větších i velkých koledníků opravdu pro letošní rok skončila a teď je čeká zasloužený odpočinek. Jako poděkování jsme si pro

koledníky připravili filmové představení, malou dobrůtku a možnost vylosovat si jednu z mnoha krásných knih, které nám darovalo Nakladatelství Albatros. Přesto největší odměnou zůstává hřejivý pocit z dobrého skutku, rozdělené radosti a vědomí, že svou ochotou a laskavostí udělali svět o kousek lepším.

Skončil i čas počítání peněz, kterými dárči s laskavým srdcem přispěli, a které teď budou pomáhat lidem v nouzi, zlepšit nebo zjednodušit život seniorům a pomohou rodinám s dětmi v rámci Charity Český Těšín. Část výtěžku pomůže v rámci solidární pomoci obětem povodní.

Ptáte se, kdo byli letošní tříkráloví koledníci? No přece ti, které znáte – holky, kluci a rodiče nebo prarodiče

z vašeho města! Prostě všichni, jež mají pochopení pro ty, kteří v životě neměli tolik štěstí. Ti, kterým záleží na budování sousedských vztahů a na udržování dobrých tradic a zvyků. A Tříkrálová sbírka jednou takovou dobrou tradicí určitě je!

Děkujeme všem za ochotu, vytrvalost, obětavost a otevřená srdce těch, kteří koledovali i těch, kteří přispívali. A jaký je výtěžek Tříkrálové sbírky ve městě Český Těšín? Je to úžasných 459 602 Kč!

Děkujeme ještě jednou, že Tříkrálovou sbírku podporujete, protože každá pomoc má smysl a každá koruna pomáhá.

Michaela Horňáková
Charita Český Těšín

Prvním českotěšínským miminkem letošního roku je Lea Anna

Prvním letošním českotěšínským občánkem je Lea Anna Gierczuszkiewicz, která přišla na svět 1. ledna 2025 v 19:18 hodin v Nemocnici Třinec. Malá princezna vážila 3460 gramů a měřila 50 centimetrů. Maminka, která pochází z Filipín, bydlí s rodinou trvale v Českém Těšíně. Doma se na ni těší její sedmiletá sestra Izabelka, která je již nyní pyšnou velkou sestrou.

Ohlédneme-li se za rokem 2024, českotěšínským rodičům se narodilo 149 dětí, holčiček bylo o devět více než chlapců. Zaznamenali jsme také dvoje narozená dvojčata. Nejvíce dětí se rodilo v září (19) a v listopadu (17).

Chlapci narození v roce 2024 dostali nejčastěji jména Jan, Sebastian, Matěj a Tobiáš, holčičky Eliška, Izabela, Natálie, Sofie, Tereza a Valerie. Celorepublikově počet narozených

soustavně klesá. Již v roce 2023 se v České republice poprvé od roku 2005 narodilo méně než 100 tisíc dětí. Výsledky za celou republiku za rok 2024 ještě Český statistický úřad nemá, ale je pravděpodobné, že tento trend bude pokračovat. V Českém Těšíně byl před deseti lety počet narozených o 100 vyšší.

Obdobně počet zemřelých celostátně výrazně převyšuje počet narozených, a bohužel ani Český Těšín se tomuto trendu nevymyká. V roce 2024 zemřelo 267 obyvatel našeho města, což je o 118 více než se narodilo.

K 1. lednu 2025 mělo 24 026 obyvatel pobyt v Českém Těšíně, před deseti lety to bylo o 1 393 více.

Za rok 2024 se oženilo či provdalo 200 našich obyvatel. Na území našeho města se konalo 81 sňatkových obřadů, z toho 49 občanskou a 32 církevní formou. Mezi snoubenci byli nejen občané České republiky, ale také Slovenska, Polska, Rumunska, Japonska a Argentiny.

Jana Mašková
odbor občanskosprávní

Naši senioři se i letos mohou těšit na ozdravný pobyt v Luhačovicích

Město Český Těšín bude i v letošním roce pořádat ozdravné pobyty pro seniory, které se uskuteční v následujících termínech:

- I. termín: 11. až 18. května 2025
- II. termín: 18. až 25. května 2025

Seniorské pobyty proběhnou tradičně ve wellness hotelu POHODA, www.pohoda-luhacovice.cz.

Podmínky účasti na tomto ozdravném pobytu v Luhačovicích:

- trvalé bydliště na území města Český Těšín,
- účastník ozdravného pobytu dovrší 65 a více let věku v roce 2025, při vysokém počtu přihlášených mají přednost starší senioři,
- účastník je příjemcem starobního, invalidního (invalidita III. stupně), vdovského nebo vdoveckého důchodu,

■ ozdravný pobyt je poskytován pouze jednou, přednostně účastníkům, kteří se v roce 2025 dožívají životního nebo manželského jubilea,

■ účastník uhradí příspěvek na ozdravný pobyt ve výši 2 500 Kč, který se v případě neúčasti nevrací, vyjma vážných zdravotních či osobních důvodů, které účastník doloží odboru sociálnímu,

■ ozdravný pobyt je vyjma příspěvku ve výši 2 500 Kč poskytován účastníkům včetně dopravy zdarma,

■ na poskytnutí ozdravného pobytu není právní nárok a účastníci jej absolvují na vlastní nebezpečí.

Město Český Těšín účastníkům hraří dopravu z Českého Těšína k ubytovacímu zařízení v Luhačovicích a zpět, ubytování ve 2lůžkových pokojích, stravu v rozsahu plné penze, ozdravný program.

Příjem přihlášek proběhne od 3. do 31. března 2025 včetně na Městském úřadě Český Těšín, odbor sociální (budova vedle kina), ul. Štefánikova 25, kanceláře č. 101, 102, 103, 104 v přízemí budovy a 205, 207 v prvním patře budovy. Přihlášky jsou rovněž k dispozici na internetových stránkách města: www.tesin.cz.

Při podání přihlášky je nutné předložit platný občanský průkaz nebo jiný doklad totožnosti a aktuální Oznámení o výši důchodu na rok 2025.

*Jana Rodáková
vedoucí odboru sociálního*

Více informací na
webových stránkách

Novinky v oblasti sociálně-právní ochrany dětí

Od začátku roku 2025 vstoupila v platnost řada legislativních změn v sociální oblasti, mj. i v sociálně-právní ochraně dětí.

Novelizace zákona o sociálně-právní ochraně dětí přináší mimo jiné zrovnoprávnění postavení dětí svěřených do péče jiné osoby (tzv. svěřenectví) s dětmi v pěstounské péči, včetně zajištění finanční podpory, odborných služeb a doprovázení pro jejich pečovatele. Změny se týkají cca 5 000 dětí z celé republiky, které dosud nemohly dosáhnout na podporu v oblasti financování (příspěvek při pěstounské péči, zaopatřovací příspěvek pro dítě opouštějící náhradní rodinnou péči; příspěvek na úhradu potřeb dítěte v náhradní rodinné péči je až do 26 let, pokud je mladý dospělý nezaopatřený) a v oblasti podpůrných služeb, tzv. doprovázení, která zahrnuje spoustu interaktivních a pomocných služeb a opatření s cílem zabezpečení potřeb dítěte v náhradní rodinné péči.

Od ledna 2025 vstoupilo v účinnost

rovněž zrušení právní úpravy dětských domovů pro děti do 3 let, a zároveň začalo platit omezení institucionální péče o nejmenší děti - časové omezení umístování dětí do 4 let do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Novelizace také mění proces zprostředkování náhradní rodinné péče. Cílem je zrychlit, sjednotit a standardizovat odborné posuzování žadatelů o náhradní rodinnou péči a zlepšit systém párování dětí, které potřebují náhradní rodinu, s prověřenými žadateli o pěstounskou péči nebo osvojení. Vzhledem k ukončení činnosti dětských domovů pro děti do 3 let v současné době sílí potřeba mít dostatek náhradních pečovatelů pro případy, kdy se rodiče o své děti nejsou schopni nebo ochotni postarat.

Město Český Těšín dlouhodobě náhradní rodinnou péči podporuje, jak aktivitami pro pěstounské rodiny ve svém městě (vzdělávací aktivity, besedy), tak připojováním se k nejrozličnějším osvětovým akcím (kampaň

Dejme dětem rodinu, viz www.dejmedetemrodinu.cz) či ke společenským aktivitám na podporu náhradní rodinné péče (Dny rodin Moravskoslezského kraje, Bábovkový den atd.).

Novela výše uvedeného zákona také posiluje dostupnou pomoc a ochranu dětem, které jsou ohroženy násilím. Tato služba je ambulantní formou poskytována dětem, účelem služby je prevence a zabránění násilí na dětech. Ochrana a pomoc se poskytuje též rodiči dítěte, pokud se násilí na tomto dítěti nedopustil nebo pokud nespáchal trestný čin nebo není osobou, se kterou je vedeno trestní řízení pro trestný čin vůči tomuto dítěti. Služba ochrany a pomoci dětem ohroženým násilím obsahuje zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

*Dana Moldrzyková
odbor sociální*

Českotěšínská lékařka získala Zlatého Aeskulapa za výjimečný přínos v rehabilitaci

V nemocnicích a poliklinikách skupiny AGEL v České republice pracuje téměř 1600 lékařů. Za loňský rok byla vyhodnocena jako nejlepší lékařka v tuzemsku MUDr. Barbora Zbránková z Nemocnice AGEL v Českém Těšíně. Primářka rehabilitačního oddělení a předsedkyně představenstva nemocnice během 17. ročníku Sympozia AGEL, které se uskutečnilo v Praze, dostala ocenění ve formě sošky Zlatý Aeskulap. Toto ocenění je každoroční tradiční a prestižní oslavou práce zaměstnanců a kolektivů Skupiny AGEL, kteří ve svém oboru dosáhli mimořádných úspěchů.

„Rehabilitace je krásný obor, který dává naději v to, že když pacient k rehabilitaci přistupuje aktivně, tak má šanci, že se s pomocí týmu fyzioterapeutů, lékařů i ošetrovatelského personálu jeho stav podstatnělepší. Často říkám svým spolupracovníkům na oddělení, že mají štěstí, že mohou pracovat na oddělení, kde vládne pozitivní atmosféra. Přichází k nám lidé nemohoucí, pohybově omezení, bolaví a odcházejí v podstatně lepší kondici,“ řekla po ocenění Barbora Zbránková s tím, že toto ocenění nečekala. *„Slovy Karla Gotta: opravdu jsem to nečekala. Ocenění jsem nedostala sama za sebe. Za svou profesní cestu jsem potkala spoustu skvělých lidí – jak v těšínské nemocnici, tak v AGELU, za což jsem velmi vděčná,“* doplnila.

Vedení AGELU se rozhodlo pro ocenění českotěšínské lékařky pro její výjimečné vedení rehabilitačního oddělení a ambulancí, což se projevuje v pozitivních výsledcích léčby a vysoké spokojenosti pacientů. *„Je známá svou schopností naslouchat a porozumět potřebám pacientů, což ji činí oblíbenou mezi těmi, které léčí. Kromě toho si personál velmi cení jejího inspirujícího a motivujícího přístupu, který podporuje kolektiv k dosažení nejlepších výsledků,“* uvedla během slavnostního večera místopředsedkyně představenstva AGELU MUDr. Marie Marsová, MBA.

Pro studium medicíny se Barbora Zbránková rozhodla díky svému otci, který byl vědec, neurolog. *„Poutavě dokázal hovořit o neurologii. Po jeho návratu z práce jsem vždy začínala otázkou: Tak co, jaké jsi měl dnes pacienty?“* vysvětlila předsedkyně představenstva, která měla první atestaci z neurologie, ovšem v těch letech byla neurologie podle ní obor, kdy se udělala diagnóza, ale pak už nebylo jak kauzálně léčit. Jako příklad uvedla léky na Parkinsonovu nemoc nebo roztroušenou sklerózu, které byly vyvinuty později. *„Za mých mladých let tyto léky nebyly, a proto jsem se rozhodla pro rehabilitaci, kde byly vidět efekty poskytované terapie hned,“* uvedla.

Takže po absolvování gymnázia rodačka z Olomouce zamířila na lékařskou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, obor všeobecné lékařství. Po dostudování jako mladá lékařka postupně pracovala v Nemocnici Český Těšín, následně na FN v Olomouci a pak 17 let strávila

v Nemocnici Třinec na Sosně jako lékařka neurologického a rehabilitačního oddělení.

V roce 2003 nastoupila jako primářka rehabilitace v Českém Těšíně, a o čtyři roky později se navíc stala předsedkyní představenstva. Primářka Zbránková založila lůžkové rehabilitační oddělení v českotěšínské nemocnici v červenci 2003 a od té doby si vybudovala vynikající pověst. *„Již o měsíc později bylo oddělení plné, tedy 31 lůžek mělo své pacienty. Od října 2003 jsme kvůli velkému zájmu pacientů i odborné veřejnosti museli zřídit pořadník na přijetí pacientů,“* sdělila Barbora Zbránková. Podle ní je délka průměrné hospitalizace na tomto oddělení 2 až 3 týdny. *„Ročně je na lůžkové rehabilitační oddělení přijato 550 až 700 pacientů, přichází od Jablunkova a na druhou stranu až od Ostravy. Lidé v okolí našemu oddělení přezdívali těšínské lázně, a to hlavně díky úžasnému spolupracovníkům, kteří se snaží pacientům vytvářet za hospitalizace příjemné prostředí,“* doplnila ředitelka.

Za 20 let jejíma rukama prošly tisíce pacientů, ale na jeden těžší případ myslí neustále. Před několika roky přišel pacient po náročném výkonu v Kardiocentru v Třinci-Podlesí, přičemž muž přestal chodit, byl celkově velmi zesláblý a v tomto stavu začal s rehabilitací v českotěšínské nemocnici. *„Protože pán byl velmi urputný a snaživý, tak se po týdnech rehabilitace postavil na nohy. Nakonec přešel chodbu lůžkové rehabilitace, která má 80 metrů. Tento pacient ji pojmenoval jako Chodbu víry a naděje, a ten kdo ji ujde, se může bez obav vrátit do domácího prostředí,“* sdělila Barbora Zbránková.

Již delší dobu ředitelka nemocnice bydlí s manželem v Třinci. A jak tráví volný čas? *„Mám dvě dospělé děti a tři vnoučata ve věku 5, 6 a 7 let – jsou to moje zlatíčka a ráda jim věnuji svůj volný čas, s nimi vždy omládnou. A hlavu si od všech starostí vyčistím při procházkách v přírodě,“* uzavřela.

(re)

Eduard Billich získal titul Zasloužilý hasič

Sedmašedesátiletý Eduard Billich je významnou osobností Sboru dobrovolných hasičů z Českého Těšína-Mostů, kde působí od roku 1980. Za svou dlouholetou činnost ve sboru získal spoustu vyznamenání a ocenění. Na předání toho nejvýznamnějšího byl pozván v září loňského roku. Na zámku v Příbyslavi obdržel titul Zasloužilý hasič. Tento titul je považován za výběrové vyznamenání, které se uděluje hasičům za celoživotní práci pro rozvoj dobrovolného hasičstva.

Eduard Billich a Karel Michalík z SDH Český Těšín-město jsou aktuálně jedinými s tímto nejvyšším vyznamenáním na území našeho města.

Od samého začátku svého působení ve sboru se Eduard aktivně zapojuje do veškerého dění. Manuální zručnost a pozitivní vztah k technice je velkým přínosem pro výjezdovou jednotku i samotný sbor. Aktivně se zapojuje do sportovních aktivit coby závodník, posléze i jako rozhodčí. V pozdějších letech na těchto soutěžích pro svou všestrannost, zastává funkce velitele soutěže, velitele disciplíny, či hlavního rozhodčího. Jeho nadšení pro hasiče vidíme při různých akcích, kde je mezi prvními při přípravě a mezi posledními, kteří tyto akce opouštějí.

Ani práce s hasičskou mládeží mu nebyla cizí. Desetičlenný kolektiv mladých hasičů pod jeho vedením byl základem budoucích úspěchů mužského soutěžního družstva. Za svůj vřelý přístup k mládeži se propracoval do Okresní rady mládeže v Karviné. Činnost a zájmy však nakonec více směřovaly k výjezdové jednotce, a tak v roce 1994 byl zvolen do funkce zástupce velitele jednotky.

V následujícím volebním období, tj. roku 1996, byl jmenován velitelem jednotky, přičemž ve funkci působil do roku 2010. Navázal tak na rodinnou tradici dědy Antonína Billicha, který velel mostecké jednotce v letech 1938-1947. Za toto období se podílel na mnoha významných akcích a událostech spjatých s hasiči

v Českém Těšíně-Mostech. Nemáme zde na mysli jen pravidelné zdokonalování členů výjezdové jednotky, školení a námětová cvičení. V letech 2002-2003 se podílel na vyjednávání a zajišťování finančních prostředků na výstavbu nové garáže. V roce 2004 byl jedním z těch, kteří se zasloužili o pořízení dalšího hasičského vozidla, jmenovitě cisternové automobilové stříkačky na podvozku Škoda 706 RTHP. Byl to první, avšak významný krok k zařazení výjezdové jednotky do kategorie JPO III. Z místní působnosti byla působnost územní, tj. větší území, kde jednotka může být vyslána s pomocí. K samotné změně došlo v roce 2006.

Za doby působení Eduarda Billicha ve funkci velitele se počet členů v jednotce pohyboval mezi 17 až 20 a jednotka dosahovala vynikajících výsledků při veškerých mimořádných událostech. Svou aktivitou a odborností se stala jedním z pilířů požární ochrany na území Českého Těšína a okolí.

Svou pílí a nasazením položil základy úspěšného sboru, kde z předaných znalostí čerpají dodnes jeho nástupci. K největším zásahům, které se zapsaly do paměti, patří povodně z roku 1997 v Bohumíně, 2005 Český Těšín, 2009 Hodslavice (okr. Nový Jičín), zimní požár „Malcovny“ v minus

10 stupních v roce 2006, požáry chaetek v osadě Antoníček roku 2007 a v témže roce požár lesa na Vyroubané, požár lesa v Havířově-Šumbarku v roce 2013. Nesmíme zapomenout první zásah – požár kravína v Mistřovicích v roce 1987 a poslední výjezd na požár v areálu STS v Českém Těšíně v roce 2016.

Jeho velitelská činnost nebyla zaměřena jen na domovský sbor. Svým úsilím podporoval i okresek Český Těšín, kde byl členem od roku 2000, od roku 2005 pak ve funkci okrskového velitele. S tím se pak vázala i další funkce - člen okresního výkonného výboru. To vše do roku 2010, kdy předal pomyslné velitelské žezlo mladším a zůstal „jen“ členem výboru v mosteckém sboru, kde má na starost úsek ochrany obyvatelstva.

Nesmíme také opomenout Edův velký podíl na rozvoji a udržování přeshraniční spolupráce, a z ní plynoucí družbu se sborem OSP Cieszyń-Pastwiska. Zde tvoří pevný spojuvací článek mezi dobrovolnými hasiči České a Polské republiky.

Obdržením tohoto vyznamenání Edovo nadšení pro práci a pomoc u hasičů nekončí. Stále se aktivně zapojuje do dění ve sboru coby člen výboru. Nově je opět zvolen členem okrsku.

Přejeme EDOVI hodně zdraví a plno elánu do další hasičské práce.

Marcel Dal
SDH Český Těšín-Mosty

Pod Zvonek žije, přidej se k nám

Naše škola se neustále vyvíjí a snaží se žákům nabídnout pestrý program, který rozvíjí jejich dovednosti, znalosti i sociální citění. Pyšníme se tím, že v procesu vzdělávání uplatňujeme nejen moderní metody a formy výuky, ale klademe také velký důraz na integraci moderních digitálních technologií do vzdělávacího procesu, čímž zajišťujeme žákům interaktivní a podnětné prostředí pro rozvoj. U nás se nikdo nenudí.

Chceme, aby se u nás děti cítily dobře a rády se do školy vracely. Pro žáky prvního stupně připravujeme aktivity, které jsou zábavné, interaktivní a podněcují jejich zvědavost - pobyt ve škole v přírodě, kde se učí samostatnosti a budují si silné přátelské vztahy, vzdělávací výlety do ZOO a Planetária, rozšiřují si obzory a učí se lásce k přírodě a vědě.

Porovnávají svou fyzickou výkonnost s vrstevníky v městských sportovních soutěžích ve fotbale, florbale, vybíjené, stolním tenise, plavání, atletice. Naši žáci se nejen aktivně věnují sportu, ale projevili i silného sportovního ducha a nadšení, když vyrazili podpořit mladé sportovce na Olympiádě dětí a mládeže. Svou přítomností a povzbuzováním vytvořili skvělou atmosféru a ukázali, že sport u nás znamená víc, než jen vlastní výkony – je to i o fair play.

V průběhu školního roku probíhají různé projekty. Letos to byla Vánoční planeta, která dětem přiblížila sváteční tradice celého světa a pomohla jim pochopit, že ačkoliv se způsob slavení Vánoc liší v závislosti na geografické poloze, kultuře a náboženství, základní poselství svátků – mír, láska a sounáležitost – zůstává stejné. Unikátním emocionálním zážitkem pro žáky i rodiče byl Vánoční koncert žáků, který prohloubil pocit sounáležitosti školní komunity a vyvolal obdivné reakce i mimo ni.

Občanské sdružení Pod Zvonek pořádá pro děti naší školy Karneval a Zvonkohrátky, které jsou oslavou úspěšného zakončení školního roku. V uvolněné a zábavné atmosféře se setkávají učitelé, rodiče, žáci

i přátelé školy a vytvářejí příjemné vzpomínky na školní léta. S druhým stupněm pro žáky přicházejí větší výzvy, proto žákům nabízíme aktivity, které je připravují na další studium i život. Vedle sportovních, turistických a adaptačních kurzů, vyjíždějí třídy také do zahraničí, a to do Polska, do Rakouska, Velké Británie, na Slovensko nebo do Maďarska. Všechny tyto výjezdy žákům přibližují významné historické události, poznávají kulturu cizích zemí a učí je toleranci a respektu. Navíc jim umožňují rozvíjet jazykovou vybavenost, které věnujeme velkou péči. Pro výuku cizích jazyků využíváme novou laboratoř vybavenou nejmodernější technikou.

Kromě exkurzí žáci v průběhu roku pracují na ekologických projektech, např. Den s plasty, nebo na projektech zaměřených na krizové situace, letos s názvem Mimořádné události. Pestrá nabídka aktivit je důležitou součástí kvalitního vzdělávání. Vytváříme inspirativní prostředí a usilujeme o to, aby u nás každý žák rozkryl svůj jedinečný potenciál, rozvíjel talent a získával cenné zkušenosti a znalosti pro úspěšný start do života.

Zuzana Fúriková

Pod Zvonek má jazykovou laboratoř

Základní škola Pod Zvonek se může pyšnit novou moderně vybavenou jazykovou laboratoří. Díky projektu Moderní výukové metody na základních školách v Českém Těšíně se podařilo vytvořit inspirativní prostředí pro výuku cizích jazyků. Naše jazyková laboratoř je vybavena nejmodernější technikou a otevírá dveře žákům do světa jazyků a cizích kultur. Žáci mají k dispozici výkonné počítače se sluchátky, které jim umožňují intenzivně se věnovat poslechu a mluvení. Mohou se tak lépe soustředit na výuku, mladší žáci si rychleji osvojují nová slovíčka a starší žáci využijí nové možnosti pro rozvoj konverzačních dovedností a osvojení gramatiky. Učitelé mají nové zajímavé nástroje pro formativní hodnocení.

Představte si, že se můžete ocitnout v srdci Londýna, aniž byste opustili školní lavici. Jak je to možné? Díky virtuální realitě. Pomocí speciálních brýlí se žáci mohou ponořit do autentického jazykového prostředí

a prozkoumat krásy a historii anglicky mluvících zemí nebo komunikovat v každé situaci.

pokračování str. 11 →

Tato inovativní metoda výuky, zvaná immersive learning, výrazně zvyšuje motivaci žáků a umožňuje jim efektivněji si zapamatovat nové informace. Využití moderních technologií v jazykové laboratoři přispívá k rozvoji digitálních kompetencí žáků. Při práci s počítači, a díky různým aplikacím, se žáci učí samostatně pracovat s informacemi, komunikovat online a spolupracovat ve skupinách. Flexibilita je klíčem k úspěchu. Jedním pohybem lze proměnit prostor z klidové zóny pro individuální studium v živou učebnu pro skupinovou práci. Virtuální brýle žákům pomohou cizí jazyk prožít všemi smysly, což vede k lepšímu zapamatování.

Žáci s nadšením oceňují moderní vybavení, zajímavé aktivity a možnost pracovat samostatně nebo ve skupinách. Na naší škole tak máme k dispozici další nástroje pro efektivnější výuku a můžeme ji lépe přizpůsobit individuálním potřebám každého žáka.

Mgr. Adriana Špírková

**DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ
NA ZŠ A MŠ KONTEŠINEC**

**HLEDÁTE PRO SVÉ DÍTĚ TU
NEJLEPŠÍ ŠKOLU? PŘIJĎTE SE
PODÍVAT DO TĚ NAŠÍ!**

NABÍZÍME SKVĚLOU PŘÍLEŽITOST PRO RODIČE A DĚTI K SEZNÁMENÍ S NAŠÍ ŠKOLOU A JEJÍMI AKTIVITAMI. ÚČAST NA TAKOVÉM DNI OTEVŘENÝCH DVEŘÍ MŮŽE BÝT VELMI UŽITEČNÁ PRO ROZHODOVÁNÍ O BUDOUCÍ ŠKOLE PRO VAŠE DÍTĚ.

CO VÁS ČEKÁ?

- PROHLÍDKA ŠKOLY A PREZENTACE ŽÁKOVSKÝCH PROJEKTŮ
- OBJEVENÍ JEDINEČNÉ ATMOSFÉRY NAŠÍ ŠKOLY
- ZÁBAVNÉ ODPOLEDNE PLNÉ HER A UKOLŮ
- UKÁZKOVÁ HODINA PRO PŘEDŠKOLÁKY A JEJICH RODIČE

KDY?

ÚTERÝ 4. BŘEZNA 2025

KDE?

ZŠ UL. PRAŽSKÁ 3/14 OD 8:00 DO 18:00 HODIN
BUDOVA ŠKOLNÍ DRUŽINY UL. MASARYKOVY SADY 82 OD 8:00 DO 11:45 HODIN
UKÁZKOVÁ HODINA PRO RODIČE A PŘEDŠKOLÁKY V BUDOVĚ ŠD UL. MASARYKOVY SADY 82 V 15:30 HODIN

Základní škola a mateřská škola
Český Tešín
KONTEŠINEC

Kontešinec pomáhá

Žáci třídy 7. A ze Základní školy Kontešinec ukázali, že mají srdce na pravém místě, když uspořádali sbírku lízáték pro děti na onkologickém oddělení Fakultní nemocnice v Ostravě. Díky jejich úsilí, podpoře partnerů, jako byla Restaurace U Vočka a Centrum Kristýnka, i zapojení celé komunity, se podařilo nasbírat neuvěřitelných 12 656 lízáték. Tento jednoduchý, ale smysluplný dárek pomáhá dětem lépe zvládat nepříjemné chvíle během chemoterapie a vykouzlit úsměv i v náročných dnech. Žáci nejen sbírku zorganizovali, ale také osobně lízátka doručili, což bylo pro všechny zúčastněné velmi dojemné. S odvozem lízáték pomohl Tomáš a David Holíšovi, kteří se také do sbírky zapojili.

Vedle této sbírky se třída 7. A zapojila i do Maratonu psaní dopisů, globální akce Amnesty International, zaměřené na podporu lidských práv. Během třetího ročníku této akce napsali rekordních 523 dopisů a svou iniciativu

rozšířili i mimo školu. Navštívili Základní školu ve Vratimově, kde uspořádali besedu pro žáky 6. ročníku o významu lidských práv a této celosvětové iniciativy. Ve své škole pak zorganizovali týdenní podpisový stánek, kde mohli spolužáci, učitelé i rodiče podpořit různé kampaně.

Obě tyto aktivity ukazují, že i mladí lidé mohou měnit svět k lepšímu a přispívat tam, kde je to nejvíce

potřeba. Díky nasazení žáků se podařilo nejen podpořit důležité iniciativy, ale také inspirovat ostatní ke konání dobra. Třída již plánuje další projekty a těší se, že i příště pomůže těm, kteří to potřebují. Děkujeme všem, kteří se zapojili, a těšíme se na další společné úspěchy!

*Lenka Kvičalová
ZŠ Kontešinec*

Zážitkový program „Žít normálně“

Víte, kdo všechno žije vedle vás a má život ztížený různými handicapy nebo nemocemi? Setkali jste se někdy s názory, že tito lidé nemohou vést normální život?

Třída 9. B Masarykovy základní a mateřské školy Český Těšín navštívila v prosinci zážitkový program „Žít normálně“ ve Světě techniky v Dolní oblasti Vítkovic. Projekt je financovaný Moravskoslezským krajem za podpory Evropské unie.

V první části programu se žákům věnovala samotná realizátorka projektu Veronika Širc, která je provedla interaktivní expozicí, kde si mohli na vlastní kůži vyzkoušet, jak lidé s různými postiženími – sluchovým, zrakovým či tělesným zvládají pro nás banální situace. Jak se orientují podle zvuku, hmatu, jaké pomůcky mohou využívat, aby jejich život byl plnohodnotný a nezávislý.

Ve druhé části programu lektorka Lenka žáky seznámila se svým příběhem - s onemocněním bipolární poruchou neboli maniodepresí.

V prezentaci děti mohly nahlédnout do osudů dalších lidí, u kterých byly diagnostikovány duševní nemoci – např. schizofrenie, deprese, poruchy příjmu potravy. Při besedě s lektorkou vládla velmi přátelská a otevřená atmosféra, žáci se nebáli pokládat různé otázky k tomuto tématu. Dozvěděli se na koho se konkrétně obrátit, pokud sami mají pocit, že mohou trpět duševní nemocí.

Tento program všem přinesl nejen hodně cenných informací, ale také námětů k zamyšlení.

Anna Káňová

Žáci třídy 9. A navštívili Svět techniky v Ostravě v polovině ledna. Žáci se interaktivní formou seznámili s různými druhy handicapů a problémy, kterým musí čelit lidé s postižením.

Lektoři ze spolku „Jsem jedno ucho“ připravili pro děti zajímavé aktivity, které jim přiblížily výzvy každodenního života s handicapem. Zvláštní pozornost byla věnována i duševnímu zdraví, které je často opomíjené.

Velmi silným momentem byla přednáška paní, která otevřeně sdílela svůj život s bipolární poruchou.

Její příběh inspiroval všechny přítomné a ukázal, že i s tímto handicapem lze vést plnohodnotný život. Žáci ocenili nejen její odvahu, ale i to, jak otevřeně hovořila o svých zkušenostech. Program završila diskuze, kde mohli klást otázky a lépe pochopit svět lidí s různými omezeními. Návštěva ve Světě techniky byla nejen vzdělávací, ale i velmi emotivní a inspirativní.

**Lukáš Zielina,
Michal Sojčák**

Historický úspěch gymnazistů ve finále dějepisné soutěže v Chebu

V závěru roku se v aule Ekonomické fakulty Západočeské univerzity v Chebu sešli finalisté XXXII. ročníku Dějepisné soutěže studentů gymnázií České a Slovenské republiky,

aby poměřili síly ve svých znalostech. Tématem tohoto klání byla Evropa v letech 1975–2000 aneb Od stínu studené války ke světu demokracie. Témata se zdaleka netýkala jen

politických událostí a ekonomické problematiky. Studenti se museli orientovat ve fotbale, závodech formule 1, v atletice či ve sportovní gymnastice. Museli mít rovněž povědomí o kultuře, protože některé otázky se týkaly evropského filmového umění či populární a vážné hudby.

Do soutěže se přihlásilo 298 tříčlenných družstev, která se počátkem dubna loňského roku pokusila probojovat do chebského finále, z toho 198 týmů z České republiky a 100 ze Slovenska. Naši soutěžící ve složení Ondřej Švéda (4. A), Lucie Struminská a Vojtěch Nesvadba (oba Septima A) si účast v celostátním finále zajistili hladce, když v krajském kole zvítězili a nechali za sebou 12 soupeřů.

pokračování str. 13 →

Do Chebu se jako každoročně nominovalo z obou států 75 družstev. Soutěž byla čtyřkolová, přičemž v prvním kole studenti kroužkovali správné odpovědi, druhé kolo tvořily otevřené otázky a ve třetím měli mj. odpovídat, která kapela nebo zpěvák zrovna na promítacím plátně předvádí své umění. Cílem našich bylo uhájit předloňské 10. místo, respektive posunout se výš.

A to se jim povedlo, když **vybojovali celkové 5. místo, a zařadili se tak do TOP FIVE.** Cenu jim předával slovenský historik prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., který působí na Filozofické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě a v Historickém ústavu Slovenské akademie věd.

Pozornost médií budila svérázná prezentace našich studentů, kteří si vyzdobili soutěžní stůl esoterickými pomůckami v podobě kamínků a andělíčků, což byl nápad Lucie Struminské. Ondřej Švéda poskytl interview slovenské státní televizi RTVS Jednotka. Všichni tři se objevili rovněž v reportáži ČT1, poskytl rozhovor deníku Dnes a jejich fotografie se objevila i na stránkách Novinky.cz.

Každoročně soutěž navštěvují významné osobnosti z obou států. Tentokrát byli hosty slovenská velvyslankyně v České republice Ingrid Brocková, vrchní státní zástupkyně v Praze Lenka Bradáčová a bývalí předsedové vlád ČR Vladimír Špidla a Jan Fischer.

Soutěž původně vznikla z iniciativy pedagoga chebského gymnázia Mgr. Miroslava Stuláka v roce 1992 a měla tehdy pouze regionální úroveň. Počet účastníků se postupem času zvyšoval a od roku 2014 dosahuje mezinárodní úrovně, takže soutěžící týmy musí do finále projít přísným sítím krajských kol. Studentům naší školy se během poslední doby podařilo probjovat do finále celkem šestkrát, přičemž dvakrát mezi 10 nejlepších.

Z moravskoslezských škol bylo stejně úspěšné pouze gymnázium Bohumín a jeden obdobný úspěch zaznamenala gymnázia v Třinci a v Příboře.

Mgr. Václav Labaj

Březen – měsíc čtenářů přinese zajímavé akce pro děti i dospělé

Březen je již tradičně měsícem čtenářů – obdobím, kdy knihovny po celé republice přicházejí s bohatým programem pro milovníky knih, příběhů a literatury. Ani my v Městské knihovně v Českém Těšíně nezůstáváme pozadu a připravili jsme pro vás pestrou škálu akcí, které si užijí děti, dospělí i senioři.

První pozvánka je pro ty, kteří chtějí vědět více o aktuálním dění ve světě nejen z dostupných médií, ale od přímého účastníka. Konkrétně o konfliktu na Blízkém východě bude beseda s názvem „Konflikt Izraele a Palestiny z pohledu tamní společnosti“ s **Mgr. Terezií Dubinovou, PhD.**, hebraistkou a kulturoložkou, která v Izraeli pobývala. Akce je vyhrazena neděle 2. března v Avionu.

Velmi oblíbené a navštěvované jsou u nás pořady, které odrážejí život našeho regionu, ať už v minulosti nebo současnosti. Proto nabízíme hned několik příležitostí, kdy mohou zájemci své znalosti rozvinout. V pondělí 3. března se uskuteční setkání s regionální autorkou Evou Tvrdou, která v nejnovějším románu **Na odvrácené straně** popisuje osudy zkoušených žen ze slezskomoravské oblasti.

Ve čtvrtek 13. března pak přijde do Avionu **Ondřej Durczak**, který

se zabývá fotografickou dokumentací mizejících motivů. Posledních 14 let mapuje industriální a kulturní památky Moravskoslezského kraje, z fotografií pak vytváří alternativní knižní průvodce. Dozvíte se mnohé o okrajových, méně turisticky známých motivech z Ostravska, Karvinska, Bruntálska a naposledy z českého Slezska. Také si nenechte ujít **Salon těšínských amatérských výtvarníků** v Galerii Půda v KaSS Střelnice. Tato výstava dává prostor nadšeným amatérským umělcům spjatých s naším městem. Vernisáž proběhne 14. března a potrvá do 30. dubna.

Ve spolupráci s Telekomunikační akademií a jejich zkušenými lektory budeme pokračovat v pětidílném cyklu pro seniory. Poutavou formou spotřebitelům vysvětluje nástrahy trhu telekomunikací a poštovních služeb. V pořadí třetí setkání se zaměří na barevné linky, tísňová volání, nevyžádaný marketing, roaming a další.

Dětem chystáme další **Noc s Andersenem**. V pátek 28. března zveme všechny velké i malé čtenáře na kouzelný večer k netradičnímu dobrodružství s knížkami. Bude plný zábavy a zážitků. Letošním tématem jsou právě pohádky dánského pohádkáře H. Ch. Andersena, od jehož narození uplyne 220 let. Společně tak

zároveň oslavíme Mezinárodní den dětské knihy. Na děti ještě čeká **Ilustrátorská mise**. Každé pondělí v březnu můžou tvořit ilustraci různými výtvarnými technikami. Z vydařených ilustrací vznikne výstava.

V rámci Března měsíce čtenářů, a v duchu celostátního tématu letošní kampaně, se zároveň chceme zaměřit na propagaci **digitálních služeb** knihoven, mimo jiné na půjčování e-knih a také e-audioknih, neboli „knih do ucha“ pro ty, kteří rádi poslouchají. Dalším tématem bude propagace a využívání centrálního portálu **Knihovny.cz**. Díky němu mohou uživatelé například prohledávat katalogy všech zapojených českých a moravských knihoven z jediného vyhledávacího řádku. Pokud se ho uživatelé naučí plně využívat, pak získají možnost, jak si zjednodušit přístup k informacím, dokumentům a fondům knihoven včetně jejich služeb na jednom místě.

Sledujte naše webové stránky a sociální sítě, kde brzy zveřejníme podrobný program.

Těšíme se na vás v knihovně!

Dana Zipserová

Pozitivní energie na českotěšínské Obchodní akademii udržuje její dobré jméno a tradici

Situace po ničivém požáru, které musí vedení školy a její zřizovatel čelit, je velmi náročná, nicméně všichni vynakládají maximální úsilí, aby rekonstrukce probíhala co nejrychleji. Budova byla provizorně zastřešena, nová kotelná zajistí, aby objekt mohl být v průběhu zimního období řádně temperován a aby mu vlivem mrazů nehrozilo další poškození. Počátkem nového kalendářního roku plánujeme budování nové plnohodnotné střechy a podkroví. V této chvíli již vzniká studie nového vnitřního uspořádání a zahájení rekonstrukce interiéru se dá očekávat ve druhé polovině roku 2025.

„Pokud vše půjde podle plánu, má být rekonstrukce dokončena v červnu 2026. Během letních prázdnin bude interiér budovy vybaven, v září pak by měla budova na ulici Sokola Tůmy opět sloužit vzdělávání budoucích ekonomů a podnikatelů,“ uvedla na Dni otevřených dveří OA její ředitelka Ing. Ivana Nováková.

Prezentace školy veřejnosti proběhla v náhradních prostorách Albrechtovy střední školy na Frýdecké ulici, především proto, aby všichni mohli na vlastní oči vidět, čím Obchodní akademie v Českém Těšíně vyniká, že navzdory všem potížím je nabídka vzdělávacích i mimoškolních aktivit bohatá a že škola opravdu má co nabídnout.

Stávající studenti maturitních ročníků provázeli návštěvníky informačním centrem a kontaktními místy, kde mohli hosté získat informace o výuce a praxi ekonomických disciplín, mateřských i cizích jazyků, moderních technologií či sportovního života školy. Dle předběžných informací

nás těší, že počet zájemců o studium bude velký a že 90 nově přijatým studentům nabídneme v dalších letech vzdělávání v moderně vybaveném zrekonstruovaném objektu.

Chcete-li se dozvědět více o tom, čím aktuálně žije naše škola, sdílejte naše zážitky a úspěchy na sociálních sítích, protože se máme čím chlubit.

Součástí kroniky a historie OA je školní časopis **MATES**, který zaznamenal nevídaný úspěch v soutěži Školní časopis roku 2024. V krajském kole obhájil loňské 1. místo v kategorii střední školy (z 25 nominovaných týmů). A v celostátním kole, kde v rámci ČR o umístění bojovalo 285 školních redakcí, jsme obsadili 5. místo v celkovém pořadí, dále pak 2. místo za tematický obsah, a zároveň cenu odborné poroty Syndikátu novinářů ČR.

Čím pochlubit se mají i naše „královny atletiky“, které na **mistrovství Středoškolského atletického poháru** reprezentovaly školu i Moravskoslezský kraj, a nakonec si vybojovaly skvělé 12. místo v konkurenci 1294 středních škol v ČR.

V oblasti sportovních aktivit studenti úspěšně reprezentují školu v tradiční českotěšínské výzvě soutěže středoškoláků O pohár starosty a 50

studentů prvních ročníků absolvovalo lyžařský kurz v rakouských Alpách.

Nelze opomenout ani další úspěchy v ekonomických soutěžích regionální úrovně, např. **Ekonomický tým 2024, Marketing na talíři, D.U.E.L., Mezinárodní internetová soutěž ZAV, v matematické soutěži Pišqworky.**

Velkou invenci a obětavost vložili do své práce i učitelé, kteří studijní program žáků ozvláštnili organizací nadstandardních akcí a přípravou žáků na **netradiční workshopy**, z nichž jmenujme alespoň některé: **Letem finančním světem, Můžeš podnikat, Marketing – REDBOX MEDIA, firemní prezentace LKW Walter.**

Z oblasti společenskovedních a jazykových projektů jsme realizovali ve spolupráci se zahraničními partnery, např. **PASCH Tage, Sociální sítě, Poetry slam, Raising Europe Stars** aj. Nezanedbatelná je i skutečnost, že v adventním čase jsme našli tu správnou cestu a chuť pomáhat potřebným, kdy Studentská rada OA zorganizovala 2. ročník **celoškolní charitativní akce** pro klienty českotěšínské Slezské diakonie.

Výčet není zdaleka úplný, avšak vypovídá něco o tom jak velké, a zároveň stylové, je odhodlání i nasazení těch, kteří opravdovou školní instituci tvoří. Kompaktní tým lidí, který v netradičních a těžkých podmínkách jako pomyslný vítr do plachet, dokáže „6 měsíců poté“ proměnit pozitivní energii v dobrou věc.

Lenka Schajerová,
Obchodní akademie Český Těšín

Bogata działalność PTTS Beskid Śląski

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Sportowe „Beskid Śląski” w Republice Czeskiej podsumowało na swym dorocznym zebraniu członkowskim działalność w roku ubiegłym i przedstawiło plany na rok bieżący. Sprawozdania trzech sekcji Towarzystwa prezentowały się imponująco.

Sekcja turystyczna zorganizowała w ubiegłym roku 92 wycieczek o różnym stopniu trudności. Udział wzięło w nich ponad dwa tysiące turystów. Najczęściej zwiedzali okolice Cieszyzna i Beskidu Cieszyńskiego, ale odwiedzili również wiele ciekawych miejsc poza naszym regionem. Zdobylali szczyty Tatr, Wielkiej czy Małej Fatry, Jesioników czy Dolomitów. Bardzo ciekawy był wyjazd do Gór Żelaznych, regionu nie poznanego dotychczas przez Beskidziaków, który zaskoczył uczestników malowniczymi trasami i dużą ilością atrakcji turystycznych. Sekcja zaprosiła również dzieci i młodzież do wspólnej zabawy w turystykę; chodziło o całoroczną imprezę dla dzieci i młodzieży PRZEZ KOPCE, w której zdobywają oni 10 beskidzkich szczytów. Na zakończenie zabawy turystycznej odbył się w Domu PZKO w Mostach koło Jabłonkowa tzw. Wielki Finał - niesablonowe spotkanie, nie tylko dla dzieci, ale i dla dorosłych, któremu towarzyszyły najróżniejsze warsztaty, program zespołu dziecięcego szkoły muzycznej, prelekcje alpinistów i oczekiwane przez młodych turystów losowanie nagród.

Sekcja sportowa pochwaliła się medalowymi zdobyczami na imprezach sportowych organizowanych dla Polonii przez Stowarzyszenie Wspólnota Polska. Ze Światowych Zimowych

Igrzysk Polonijnych w Wiśle przewiozła ekipa sportowców z Zaolzia pierwsze miejsce w klasyfikacji medalowej! Ekipa liczyła prawie 90 zawodników i zdobyła 22 złotych, 20 srebrnych i 25 brązowych medali. Sekcja zorganizowała również nieprzeciętną imprezę sportową dla uczestników z różnych kątów Europy – mistrzostwa halowe w tenisie ziemnym Beskid Cup 2024 w Wędrynie. Dotarło tutaj 62 graczy z siedmiu krajów. Przez cztery dni w hali sportowej Vitality tenisistów w różnych kategoriach walczyli o punkty. Uczestnicy turnieju ocenili pozytywnie przygotowanie imprezy, chwalili warunki do grania oraz zakwaterowanie i wyrażali słowa podziwu dla organizatorów. W ramach sekcji aktywnie działały również kluby byłych piłkarzy – stale grające ORŁY ZAOLZIA oraz w stanie spoczynku KLUB 99.

Sekcja kolarska jak corocznie organizowała wyjazdy na rajdy kolarskie w regionie po szosach i po górach. Z Klubem Kolarskim ONDRASZEK z Cieszyzna, z którym łączy naszych miłośników jednoślada długoletnia przyjaźń, wyjechali do Istebnej pod Gańczorkę do źródeł Olzy. A największym powodzeniem cieszył się zorganizowany od paru lat w Bystrzycy

Rajd Dziecięcy - wspaniałe rowerowe spotkanie dużych i małych na różnej długości trasach z metą w Domu PZKO.

A plany na rok 2025? Turyści wyruszą na szlaki; dwa razy w miesiącu na krótsze spacerki, dwa razy w miesiącu na wycieczki do okolicy, kilka razy wyjadą autokarem w odleglejsze strony, kilka razy na dłuższe kilkudniowe wypadki w wysokie góry. Wszystko to zaplanowane jest w kalendarzu imprez na rok 2025. Sportowcy przygotowują swoje sztafetowe imprezy: zimowe zawody narciarskie w Istebnej (odbyły się 18 stycznia br.) oraz halowe mistrzostwa w tenisie ziemnym w Wędrynie. Oprócz tego wyjadą na turnieje tenisowe, igrzyska, zawody czy regaty żeglarskie do Polski. A kolarze będą z zapałem kręcić kółkiem by zaliczyć jak najwięcej kilometrów.

Realizacja planowanych imprez możliwa jest przy wsparciu finansowym instytucji państwowych, różnych fundacji oraz całego szeregu prywatnych darczyńców. Również Miasto Czeski Cieszyń wspiera finansowo działalność Towarzystwa. Gorąco dziękujemy!

Zapraszamy wszystkich do udziału w imprezach organizowanych przez Towarzystwo. Szczególnie serdecznie zapraszamy dzieci z rodzicami i młodzież do zdobywania szczytów beskidzkich w ramach zabawy turystycznej PRZEZ KOPCE 2025. Informacje o imprezach na www.ptts-beskidslaski.cz

Halina Twardzik

Slezan a Slezanek oslavili svá výročí

Výročním vystoupením pořádaným v třinecké Trisii si členové československého Folklorního souboru Slezan a Dětského folklorního souboru Slezanek připomněli výročí 70 a 45 let existence.

Na pódiu se představili nejen tanečníci a muzikanti Slezanu, ale také bývalí členové a rovněž mladí, tedy Dětský folklorní soubor Slezanek a Malý Slezanek. Zazněly společné skladby jako například Bedym se žynit, Fórmánek a Zbójník anebo Kravičky. Cimbálová muzika zahrála píseň z videoklipu W Jabłónkowie na Białej. Účinkující si také připomněli nedávné úmrtí dlouholeté vedoucí souboru Lenky Foltýnové Glacové.

„Hlavně Lenka si přála, ať netruchlíme a pracujeme dál. Proto bude Slezan i Slezanek i nadále vystupovat na tradičních akcích, kterých je několik v roce, jako například „Vítání jara“, „Babí léto“, koledování ve Vánočním čase, účinkování na plesech

a zábavách. Ale samozřejmě se účastní i dalších významnějších akcí. V jedné z nich je např. repríza lednového výročního koncertu souborů na Slezských dnech v Dolní Lomné. Slezanek, který si také letos připomíná výročí – 45 let, čeká regionální přehlídka dětských folklorních souborů v Opavě a Slezan by měl v létě vyrazit na festival do Francie,“ popisuje plány oslavenců na letošní rok organizační vedoucí Renata Urbančíková.

Vraťme se však k výročnímu koncertu. Jeho přípravy začaly už vloni: „Společně jsme s Janou Pawlikovou a Renátou Urbančíkovou už od září intenzivně spolupracovaly na přípravě tak, jak si to má sestra Lenka Foltýnová Glacová přála,“ vysvětluje Mirka Szemlová, která začala tancovat ve Slezanku v pěti letech, od 16 let působila ve Slezanu a na koncertě tancovala za bývalé členy. „Myslím, že se to podařilo, i když to bylo nesmírně náročné – nácviky, soustředění, technické záležitosti, plakáty,

Slezan je nedílnou součástí našeho města

Od roku 1945 rozvíjelo bohatou kulturní činnost v Českém Těšíně Pěvecké sdružení Slezan, vzniklé při místní Osvětové besedě. Sbor čítal kolem 60 členů, v jehož vedení se vystřídal mnoho kvalitních pracovníků, např. V. Stuchlý, P. Rusek a další. Podle archivních záznamů byl vytvořen široký repertoár souboru, který obsahoval mimo jiné skladby B. Smetany, A. Dvořáka, L. Janáčka a také lidové písně z Čech, Moravy, Slezska a Slovenska.

Významným mezníkem ve vývoji souboru byl rok 1970, kdy se národopisný soubor a pěvecký soubor rozdělily na dva samostatné subjekty s názvy - Folklorní soubor SLEZAN a Pěvecké sdružení SLEZAN. Nově vzniklá taneční skupina souboru Slezan se starala o rozšíření kulturního života města Českého Těšína četnými vystoupeními, na kterých prezentovala tance a písně oblasti za hudebního doprovodu cimbálové muziky a přibližovala bohatou tvořivost lidu na Těšínsku. Jedním z největších přínosů bylo oživení krojových typů charakteristických pro Těšínsko, které byly rekonstruovány za pomoci Jiřiny Králové a později Blaženy Slováčkové. Nedílnou součástí souboru je jeho hudební složka - cimbálová muzika, která doprovází taneční složku.

propagace, komunikace a k tomu sládit časový harmonogram tolika lidí," usmívá se Mirka.

Svůj život spojil se soubory i primáš dětské muziky Martin Sikora: „Přál bych Slezanku spoustu dětí, které by měly zájem o dětskou muziku. Svůj život nejprve propojily se Slezankem a v budoucnu i se Slezanem.“

Výroční koncert byl nádherným darem, který Slezan se Slezankem připravili pro všechny příznivce folklóru. Nenechali si ho ujít ani představitelé našeho města. „Koncert je opravdu moc pěkný. Jsou to tradice, je to folklór - a to je Český Těšín. Navíc,

ve Slezanku vystupuje moje dcera Lucie a jsem moc rád, že ji to baví a přináší radost. Slezan má tradici a mladší Slezanek vychovává mladou generaci, která bude postupně působit ve Slezanu,“ uvedl starosta města Karel Kula.

Život místostarosty Víta Slováčka byl s místním folklórem spojen už od dětství. „Slezan se Slezankem neodmyslitelně patří k tomuto regionu. Náš otec byl dlouholetým vedoucím FS Slezan, maminka tancovala a celý život se starala o kroje. Nyní to po ní převzala sestra,“ podotkl Vít Slováček.

(re)

Foto: Martin Podžorný

Soubor Slezanek tvoří budoucnost

První práci s dětmi a snahu o zpracování slezských písní a tanců zaznamenáváme u paní Květy Klimšové-Ruskové, která se věnovala této činnosti jako učitelka na Základní škole v Masarykově sadech. S myšlenkou založit dětský soubor však přišel Karel Musiol, tehdejší tanečník, zpěvák a cimbalista ve folklórním souboru Slezan, který v té době působil při Městském kulturním středisku v Českém Těšíně. Karel svůj nápad

zrealizoval v roce 1979 a dal nově vzniklému tělesu název Malý Slezan, nyní Slezanek. Vedly ho k tomu především dva důvody, jednak ten, aby byl ve městě dětský soubor a aby byla vytvořena základna pro nové členy dospělého souboru.

Lidová kultura, kterou nám zanechali naši předkové, je čistá a nefalšovaná, proto si zasluhuje, aby byla udržována, kultivována a předávána dalším

generacím. V tom je právě nezastupitelný význam souborů. Vyhledávají, zpracovávají a jevištně připravují písně, tance i kroje pro oko a mysl diváka.

(re)

Tisíc hlasů adventu aneb Slezan byl u toho!

Druhá polovina roku 2024 byla pro pěvecký sbor Slezan ve znamení příprav na událost téměř historického významu. Slezan se totiž v předvánočním čase vydal do Prahy jako jeden z vybraných sborů na koncert Tisíc hlasů adventu pořádaného Českým rozhlasem ve spolupráci s agenturou NIPOS. Projekt se konal 22. prosince ve Smetanově síni Obecního domu, což je pro českého sborového zpěváka prostor snů. A když k tomu přidáme i doprovod Symfonického orchestru Českého rozhlasu s dirigentem Petrem Popelkou, splnil se sen nejednomu česko-těšínskému zpěvákovi.

S nácvikem začal Slezan již v letním období, jelikož repertoár vybraný autorem projektu a zároveň ředitelem Českého rozhlasu D-dur Lukášem Hurníkem byl pro sbor zcela nový. Mezi skladbami se ukrývaly poklady české klasické tvorby jako Bedřich Smetana a jeho Prodaná nevěsta či Dvořákova Rusalka, anebo zcela výjimečné kusy, jako sokolský pochod V nový život Josefa Suka. Nácviku byly obětovány veškeré zkoušky včetně víkendového soustředění, ale jeho kvalita byla Slezanu i sbormistryni tajemstvím, dokud se Slezan nepotkal s ostatními sbory z kraje na společné zkoušce v Českém rozhlasu Ostrava. Tam byly vychytány poslední detaily a přípravy na společnou cestu začaly vrcholit a nabírat na obrátkách.

V osudnou neděli se sešlo v Obecním domě 946 zpěváků včetně

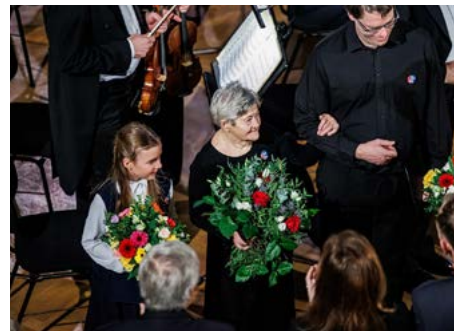
43 zpěváků právě z Českého Těšína, a to včetně nejstarší účastnice celého projektu, naší osmaosmdesátileté Marie Topinkové.

Po dopolední zkoušce přišel čas na první ze dvou koncertů, který vysílala stanice D-dur Českého rozhlasu. A po zaznění prvních tónů úvodní skladby večera „Proč bychom se netěšili“ bylo jasné, že zpěváci i diváci prožívají historickou chvíli. Smetanova síň byla naplněna krásnou hudbou a vzájemnou pospolitostí zpěváků z celé České republiky, kteří mají zpěv sice „pouze“ jako koníček, ale věnují mu povětšinou celý svůj život. Pravým vrcholem projektu pak byl večerní koncert, jemuž přihlížel i sám primátor města Prahy. Koncert se vysílal v České televizi a byl zahájen ředitelem Českého rozhlasu René Zaoralem.

Konečně ovace diváků ve stoji a podpůrné zprávy rodin a televizních diváků byly už jen příjemnou třešničkou na pomyslném dortu. Do dalšího pěveckého roku vstupuje PS Slezan s ohromnou vděčností, že se mohl stát součástí tak nádherného projektu.

Pěvecký sbor Slezan děkuje městu Český Těšín a svému zřizovateli

Kulturnímu a společenskému středisku Střelnice za dlouhotrvající a mnohaletou podporu ve snažení a rozvoji sboru, dále svému předsedovi Josefu Kasperovi, jehož organizačním přičiněním se celý zájezd nadmíru povedl. Poděkování patří i Jarmile Žilkové, která svým klavírním umem podporovala půlroční nácvik, a díky němuž jsme byli nadmíru připraveni. A v neposlední řadě děkuje organizátorům akce za veškerou péči a realizaci projektu.

Rokem 2025 vstupuje PS Slezan do svého 80. roku působení. Budeme rádi, pokud zpěvu i Slezanu zachováte přízeň, a bude příležitost toto velké jubileum oslavit společně.

Kamila Kurníková

Byla jednou jedna Ringhofferka

Ve skutečnosti těšínské tramvaje byly čtyři a napsalo se toho o nich vsutku hodně. Řekl jsem si, že opakování je matka moudrosti, a navíc je to téma, ke kterému mám velmi blízko a určitě nebudu sám. Tramvaj jezdila pouhých deset let, a přesto všechno se stala jedním z hlavních symbolů obou měst jak Cieszyna, tak Českého Těšína. Ale začneme pěkně od začátku.

Ringhofferovy závody Praha-Smíchov kolem roku 1910

Torzo bývalého průčelí Ringhofferových závodů v Praze na Sníchově dnes

Tramvaj pro Těšín v nabídkovém katalogu

Díl první

Ringhofferovi

V roce 1769 se po vyučení vydal na vandr rakouský kotlář František Ringhoffer. Kroky ho zavedly do sto- věžaté Prahy, kde úspěšně absol- voval mistrovskou zkoušku, aby zde následně založil firmu na výrobu pi- vovarských kotlů. Po jeho smrti díl- nu převzal jeho syn Josef, který pod- nik rozšířil o kovárnu mědi a začal vyrábět cukrovarská zařízení. Zemřel v roce 1847.

Po smrti Josefa firmu převzal syn František Ringhoffer II. A ten v roce 1852 založil výrobu železničních va- gónů na Smíchově, kterou ještě před svou smrtí předal synu Františku Rin- ghofferovi III. Ten, ač úspěšný student vojenské akademie, dokázal firmu posunout o level výše, a to výrobou osobních a nákladních automobilů. Nuže, jak vidno, jablka u tohoto rodu nepadala daleko od stromu.

František Ringhoffer VI.

Hanuš Ringhoffer

Po něm na scénu roku 1909 přichází dvojice jeho synů František Ringhof- fer VI. a Hanuš Ringhoffer. Pod jejich vedením začíná výroba vagónů praž- ských tramvají a samozřejmě, nám již velmi známé, těšínské tramvaje Ringhofferky.

Těšínské tramvaje

Pro tehdejší Teschen byly vyrobe- ny čtyři tramvaje s výrobními čísly 77 793 až 77 796. Vozy měly na dél- ku téměř osm metrů, široké dva metry a výška přesahovala tři metry. Tram- vaj vážila úctyhodných jedenáct tun. Kabina vagónu měla dřevěné prove- dení a po svém obvodu byla do polo- viny oplechovaná.

Interiér tramvaje se honosil lako- vanými dřevěnými obklady. Boční okna se dala otvírat včetně okna ři- diče, které bylo spouštěcí. Cestující měli k dispozici 18 míst k sezení a 13 ke stání.

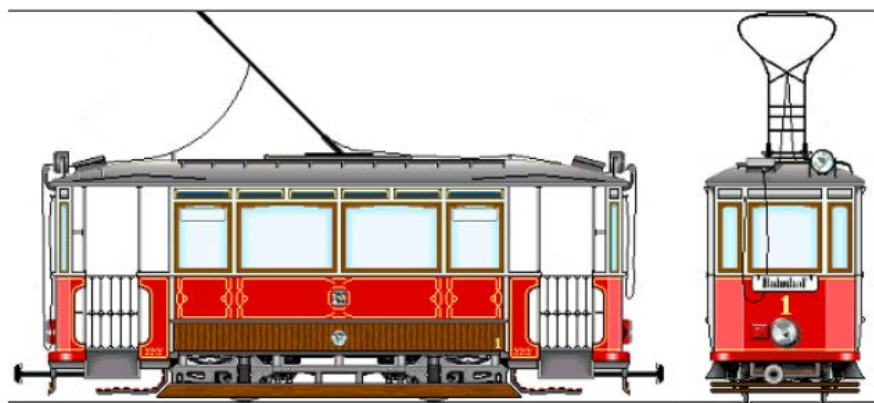
Nápravy tramvaje poháněly dva elek- tromotory od firmy AEG s výkonem 22 kW, které byly napájeny přes ly- rový sběrač napětí na střeše vozu. Kabina měla i vlastní vnitřní osvětle- ní včetně reflektorů na střeše. Na lin- ce převážně jezdily tři tramvaje, čtvrtá parkovala ve vozovně coby záložní.

Interval mezi každou jízdou činil 10 až 12 minut. To byl čas, který tramvaj dokázala urazit v jednom směru jízdy.

Zajímavé bylo barevné provedení elektrických vozů. Původně měly bílo-červenou barvu s erbem města Těšína. A po ukončení první světové války dostala tma- vozelený kabátek bez němec- kých tabulek.

Milan Čierny

(Použité zdroje Wikipedia, pan Ma- ciej Dembiniok, Muzeum Śląska Cies- zyńskiego a Muzeum Těšínska).

Rys. Wojciech Dębski

(Ne)nápadné proměny městské památkové zóny

V roce 2014 bylo historické centrum města, zahrnující území mezi řekou, železniční tratí, Masarykovými sady a ulicí Střelníční, prohlášeno Ministerstvem kultury ČR za Městskou památkovou zónu Český Těšín (MPZ). Výsledky zavedení plošné památkové ochrany se postupně začínají projevovat na tváři města. V některých případech jsou viditelné na první pohled, jindy se jedná o nenápadné opravy drobných prvků, které ve shonu běžných dní mohou zůstat nepovšimnuty.

V 19. díle naší série budeme prezentovat obnovu dalších historických prvků, kterým jsme se dosud nevěnovali, a to oplocením. I ty mají své nezastupitelné místo v prostředí MPZ Č. Těšín. Největší koncentrace zajímavých plotů se nachází u domů lemujících Masarykovy sady, např. u Fuldovy vily, dále podél nábřeží Míru, k nalezení jsou však i v jiných částech města, mimo MPZ.

V poslední době byly dokončeny dvě zdařilé obnovy oplocení, které si zasluhují pozornost. V prvním případě se jedná o oplocení pozemku správní budovy Muzea Těšínska na nároží ulic Vrchlického a Masarykových sadů. Ve druhém pak o plot u objektu č.p. 177 na ulici Dvořákova 14, u prodejny HOBBY.

V obou případech bylo nutno odstranit původní podezdívku i sloupky a nahradit je novými konstrukcemi. U Muzea Těšínska se jednalo o odlévanou betonovou konstrukci, na ulici Dvořákově o její vyzdění z cihel typu klinker. Kovové výplně obou plotů byly repasovány a znova použity.

Lépe než slova přiblíží výsledek provedených prací fotografie, na kterých je možno vidět proměnu obou oplocení.

Také v tomto případě děkujeme majitelům za provedení oprav v souladu s doporučeními památkové péče.

Dvořákova 177/14
po opravě – 10/ 2024

Vrchlického/Masarykovy sady
po opravě – 10/2024

Ploty byly obnoveny způsobem, který je možno považovat za referenční pro případné opravy dalších podobných prvků, a to nejen na území Městské památkové zóny Český Těšín.

Mgr. Miroslav Morawiec
Odbor územního rozvoje

Uklidme svět, uklidme Česko také v roce 2025

Město Český Těšín celoročně podporuje organizátory dobrovolníků úklidových akcí „Uklidme svět, uklidme Česko“. Jejich cílem je uklidit nelegálně vzniklé skládky a nepořádek. Pro letošní rok je celostátní termín úklidové akce stanoven na sobotu **29. března**. Město Český Těšín na tento den organizuje úklidovou akci, která bude probíhat v lokalitě Baliny, Ropičanka, ul. Třinecká.

Sraz účastníků je v 9 hodin na ul. Třinecká u autobusové zastávky Český Těšín, Baliny. Podpora dalších organizátorů úklidových akcí městem Český Těšín spočívá především v poskytnutí ochranných rukavic, pytlů na odpad a zajištění odvozu sesbíraného odpadu. Dále to je podpora medializace akce na webových stránkách města a na Facebooku a Instagramu.

Tipy na místa úklidu:

- břeh řeky Olzy/Olše od Těšínských jatek po čistírnu odpadních vod v Chotěbuzi,
- okolí vodní nádrže Hrabina,
- parčík u Centrálního hřbitova,
- prostor lokality U Cihelny,
- ulice Pod Zvonek x K Vodojemu,
- ulice Pod Zvonek od ulice Polní,
- park Frýdecká, Na Horkách.

Pokud naopak máte tipy na místa, kde by se mělo uklízet, zašlete je na e-mailovou adresu: nestrasil@tesin.cz nebo zavolejte na telefon

606 770 645, 553 035 620. Další informace o celostátním konání akce najdete na www.uklidmecesko.cz

Ing. Petr Nestrašil
vedoucí oddělení životního prostředí

Podpora organizátorům je poskytována Městským úřadem Český Těšín, odbor výstavby a životního prostředí. Organizátor si domluví podrobnosti úklidu a následně se zaregistruje na stránkách hlavních organizátorů akce Uklidme Česko www.uklidmecesko.cz.

Jak správně třídit papír?

Papír je nejčastěji recyklovanou surovinou. Množství, které se ve světě ročně zrecykluje, se počítá na miliony tun.

5 až 7 – to je maximální počet recyklačních cyklů papíru. Opakovanou recyklací se totiž celulózová vlákna, z nichž je papír tvořen, lámou a postupně zkracují. Samotná recyklace papíru je velmi jednoduchá, ale vezměme to od začátku. Z modrých kontejnerů se vytríděný papír sváží na dotřídňovací linky, kde se zbavuje nečistot, třídí se podle druhů, následně slisuje do balíků a odváží do papíren. Papírny si vybírají sběrový papír podle toho, jaký papír se z něj následně vyrábí. Podle provozovatelů třídících linek je možné sběrový papír vytrídít až na 23 různých druhů.

Sběrový papír se třídí v několika fázích. Nejprve se ručně vyberou ze směsi papíru velké lepenkové krabice, které se následně slisují do velkých balíků. Poté se směs papíru pomocí dopravníku přesune do třídící kabiny. V ní se papír třídí na noviny, časopisy, případně menší lepenkové obaly a zbylý papír. Každý druh se lisuje zvlášť a každý míří k jiným zpracovatelům podle jejich požadavků. Papír, pro který není v ČR zpracování, se vyváží k recyklaci do zahraničí, nejčastěji do Německa, Rakouska, Polska nebo Slovenska. Některé speciální druhy papíru se naopak do ČR dováží.

Nejčastější způsob recyklace je výroba nového papíru v papírnách. Papírenská vlákna se získají ze starého papíru jeho rozvlákněním ve vodní lázni. Je to vlastně mixování papíru v nádobě s vodou do té doby, než

se papír rozpadne na vlákna a další součásti. Rozvláknovač je první místo, kde se z papíru oddělí nežádoucí příměsi, jako jsou lepicí pásy, laminované obálky a podobně. Vlákno se odsává z rozvláknovače i s vodou a následuje další proces čištění na třídících. Tam se odstraní ještě kancelářské sponky a drobné nečistoty. Takto vyčištěná směs vody se následně nanese na papírenský stroj a na něm se vyrobí nový papír.

Papírny vyrábějí jak 100% recyklovaný papír (např. sešity, archivní boxy, šanony, toaletní papír), tak papír jen s určitým podílem recyklátu. Každá papírna má svůj výrobní program a zaměřuje se jen na některé druhy papíru. S trochou nadsázky je možné říci, že každý papír, který si koupíte, obsahuje určitý podíl vláken ze sběrového papíru.

Papírové vlákno má velice zajímavé vlastnosti, a proto se používá i pro výrobu tepelných izolací. Jedná se o izolace, které se aplikují jako foukaná tepelná izolace do dutin, jako jsou stropy a podlahy. Také je možné ji aplikovat ve formě nástřiku nebo se lisují do tepelně izolačních desek. Vlákno pro výrobu izolací se ze starého papíru získá také rozvlákněním, ale nikoliv ve vodní lázni, ale za sucha. Existuje i metoda výroby tepelných izolací, ve kterých se kombinuje vlákno z papíru a drcený pěnový polystyren. Papírenské vlákno má využití i ve stavebnictví, v některých zemích se přidává do asfaltových směsí, kterými se pokrývají vozovky. Takto upravený asfalt prý déle vydrží.

V našem městě můžete papír třídit do modrých kontejnerů, kterých

DO MODRÉHO KONTEJNERU PATŘÍ

časopisy, noviny, sešity, knihy bez pevné vazby

papírové obaly, krabice, vše z lepenky

obálky s fóliovými okénky

papír s kancelářskými sponkami

bublínkové obálky pouze bez plastového vnitřku

nápojový karton

DO MODRÉHO KONTEJNERU NEPATŘÍ

celé svazky knih s pevnou vazbou

uhlový, mastný nebo znečištěný papír

mokrý papírový kapesník, ručníky

laminovaný papír

dětské pleny

použité hygienické potřeby

je aktuálně na území města 155. Rodinné domy, v příměstských částech i ve městě mohou využívat pytlový svoz. Harmonogram pytlového svozu je zveřejněn na stránkách města. Ročně se takto vytrídí 980 tun papíru, tj. 40,45 kg/osobu.

Děkujeme, že třídíte!

Lenka Kročková
odbor místního hospodářství

Olympijský oheň sice zhasl, ale vášně ke sportu bude hořet dál!

Letošní ročník Olympiády dětí a mládeže, který se odehrál v Moravskoslezském kraji, dopadl na výbornou. Tři sta třicet medailí bylo rozdáno. Od 26. do 30. ledna soutěžilo na Olympiádě dětí a mládeže v Moravskoslezském kraji 1 127 mladých nadějí v 11 sportech a jedné umělecké soutěži. Celkové hodnocení nakonec ovládli domácí sportovci.

Hokejové utkání Moravskoslezský kraj vs. Jihomoravský kraj v hale Polárka ve Frýdku - Místku. Pro hokejisty MSK to byl vítězný zápas.

Pouze tři kraje přesáhly v celkovém hodnocení hranici dvě stě bodů a o konečném pořadí se rozhodovalo až do konce. Sportovci Moravskoslezského kraje ovládli celkové hodnocení s 231 body. K nim přispěl i hokejový výběr, který zvítězil na největší multisportovní akci v České republice potřeť v řadě. Královéhradecký kraj a Hlavní město Praha získaly jen o dvanáct bodů méně a umístily se na děleném druhém místě.

Na sportovištích i v Olympijském domě to každý den žilo díky více

jak 40 tisícům fanoušků včetně dětí ze škol, které se zapojily do doprovodného programu. V hledišti nechyběly ani desítky úspěšných sportovců.

Olympiáda dětí a mládeže by neexistovala bez společného zapojení a úzké koordinace krajů a měst, sportovních svazů a klubů a partnerů akce. Olympijskou štafetu nyní poprvé v historii přebírá Hlavní město Praha, které v červnu 2026 přivítá letní edici.

Alpské disciplíny na Ski Bílá, zde soutěžila Sara Folwarczna.

Český Těšín hostil krasobruslení

Dějištěm Olympiády dětí a mládeže 2025 se stal i náš zimní stadion. Sjeleli se tu ti nejlepší mladí krasobruslaři se svými týmy i fanoušky.

„Dojem z Olympiády byl velmi pozitivní. Přípravy této akce byly zahájeny v lednu loňského roku, kdy na našem zimním stadionu proběhlo první setkání se zástupci Českého olympijského

výboru, České televize a Moravskoslezského kraje, kde jsme diskutovali a řešili technické požadavky na zajištění této akce. Komunikace pak probíhala v průběhu celého roku a musím konstatovat, že příprava byla na velmi vysoké úrovni. Ani my jsme nezaháleli a dělali vše pro to, aby byl zimní stadion připraven nejen po technické stránce, ale aby se soutěžíci a jejich

týmům u nás i líbilo,“ uvedla ředitelka Správy účelových zařízení Lenka Tomková.

Atmosféra byla opravdu úžasná a podle ohlasů se celá akce líbila jak dětem, tak i jejich trenérům. „Pozitivní zpětná vazba je pak tou nejlepší odměnou, kterou jsme si mohli, jakožto pořadatelé, přát,“ doplnila Tomková.

INZERCE

Nenechte se omezovat
šedým zákalem

vyšetření a operace ZDARMA

tesin@neovize.cz
+420 777 365 242
+420 517 070 724

NeoVize
LEPŠÍ ZRAK LEPŠÍ ŽIVOT

FRÉZOVÁNÍ PAŘEZŮ

☎ 737 21 44 21

- Levně a rychle
- Bez poškození terénu (pásová)
- Doprava ZDARMA do 50km

Zdeněk Sikora Návsí

Českotěšíňští krasobruslaři suverénně zazářili

Po dobu tří dnů jsme u nás měli šanci vidět spoustu skvělých sportovních výkonů. Pomyslnou třešničkou na dortu byl úspěch dvou zástupců oddílu krasobruslení TJ Slavoj Český Těšín, kdy oba – dvanáctiletá Zuzana Gorná a šestnáctiletý Marián Klus získali na domácím ledě zlatou olympijskou medaili. Potvrdili tak velký talent, obrovskou píli a samozřejmě skvělé trenérské vedení Lukáše Rakowského z TJ Slavoj Český Těšín. „Jsem nadmíru spokojený a upřímně hrdý. Zuzka i Marián do toho dali hodně a věřím, že jim to přinese další motivaci,“ konstatoval trenér Rakowski.

Nadšený byl i starosta Českého Těšína Karel Kula: „Máme zlato a naši krasobruslaři ukázali, že jsou nejlepší nejen v kraji, ale v celé republice. Pro ně je to určitě velký zážitek, ale obrovskou radost máme i my. Obě jízdy byly moc krásné a jisté. Myslím, že si to oba užili,“ konstatoval starosta Kula a dodal: „Musím poděkovat bývalému náměstkovi hejtmana MSK panu Folwarcznému, protože právě on se přičinil o to, že se u nás konala tato krásná akce.“

Naše město reprezentovali i lyžaři. V alpských disciplínách bojovala šestnáctiletá Sára Folwarczna. Obasadila v paralelním slalomu družstev

krásné 3. místo a 4. příčku si vybojovala ve slalomu starších žáků.

Její třináctiletý bratr Pawel Folwarczny byl 6. ve skicrossu a 8. v soutěži družstev. Oba sourozenci odvedli moc pěkné výkony.

Všem českotěšínským olympionikům z celého srdce gratulujeme a děkujeme za reprezentaci města i sportovních klubů!

(re, foto: MF)

Zlatá medailistka
Zuzana Gorná

Zlatý medailista
Marián Klus

Krasobruslaři Zuzana Gorná
a Marián Klus, trenér Lukáš Rakowski

Krasobruslařka Zuzana Gorná
vybojovala 1. místo

Lyžařka
Sára Folwarczna

Fotogalerie Olympiády dětí a mládeže

